

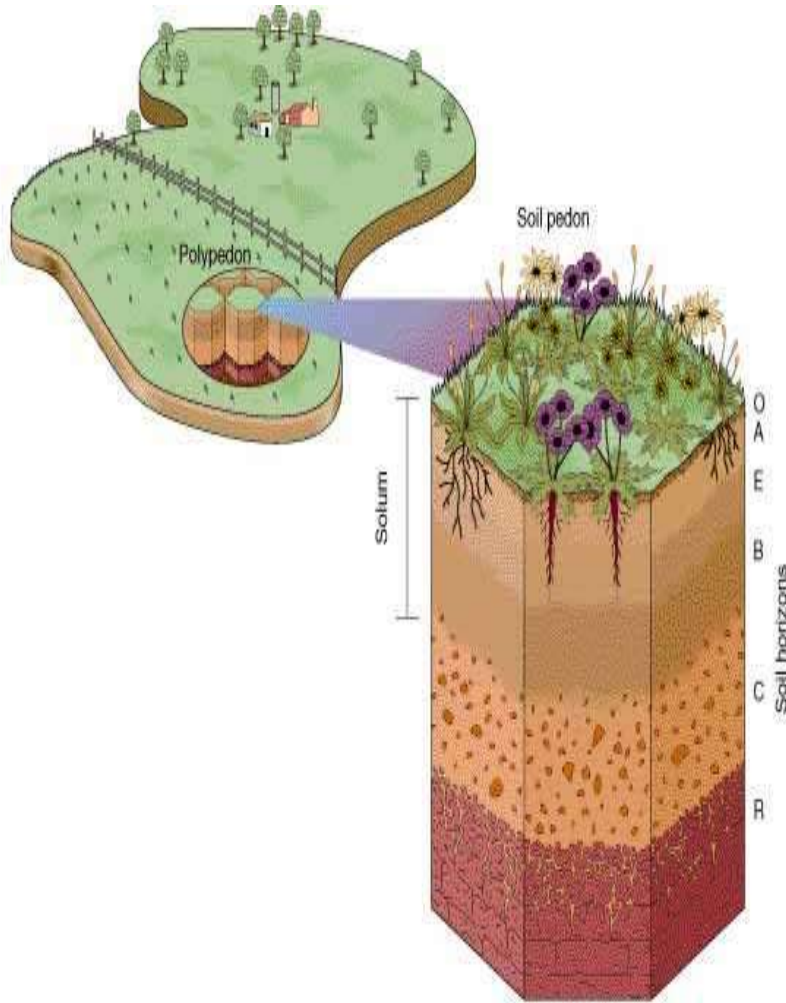
**ARAZİ YETENEK SINIFLAMASI
VE
YETENEKLERE UYGUN KULLANILMA ESASLARI**

Zeki UZUNTAŞ

İlhami BAYRAMİN

Baki Remzi SUIÇMEZ

Arazi Yetenek Sınıflamasına Uygun Kullanılma

Temel İlke

**Her toprağın
doğal niteliklerinin**

ve

yeteneklerinin

gözetilerek

kullanılması

Arazi Yetenek Sınıflarının Özellikleri ve Dağılımı

Arazi Yetenek Sınıfları ve özellikleri			Toplam Alan (hektar)		Genel Toplama Oranı (%)	
Özellik	VerimGücü	Sınıf	1965-71	1982-84	1965-71	1982-84
Her türlü tarıma ve işlemeye elverişli	% 100	I	5.012.537	5.086.084	6.4	6.5
İşlemeli tarıma orta elverişli	% 83	II	6.758.702	6.712.873	8.7	8.7
İşlemeli tarıma sınırlı	% 66	III	7.574.330	7.282.763	9.7	9.3
Özel önlemle özel ürün	%50	IV	7.201.016	7.425.045	9.3	9.5
		Top.	26.546.585	26.556.768	34.1	34
İşlenmeyen yaş veya kaya çıkışlı düz arazi	% 33	V	165.547	127.934	0.2	0.16
İyi mera, iyi orman	%20	VI	10.238.533	10.825.762	13.2	13.9
Bozuk mera, bozuk orman	% 10	VII	36.288.553	35.836.350	46.6	46.0
		Top.	46.692.633	46.790.036	60.0	60.0
Tarıma elverişsiz arazi	% 0	VIII	3.455.513	4.542.896	5.9	5.8
Toplam (su yüzeyi hariç)		Top.	76.694.731	76.741.591	100.0	100.0

AKK'ya Göre Arazi Varlığı - Kullanma Türleri

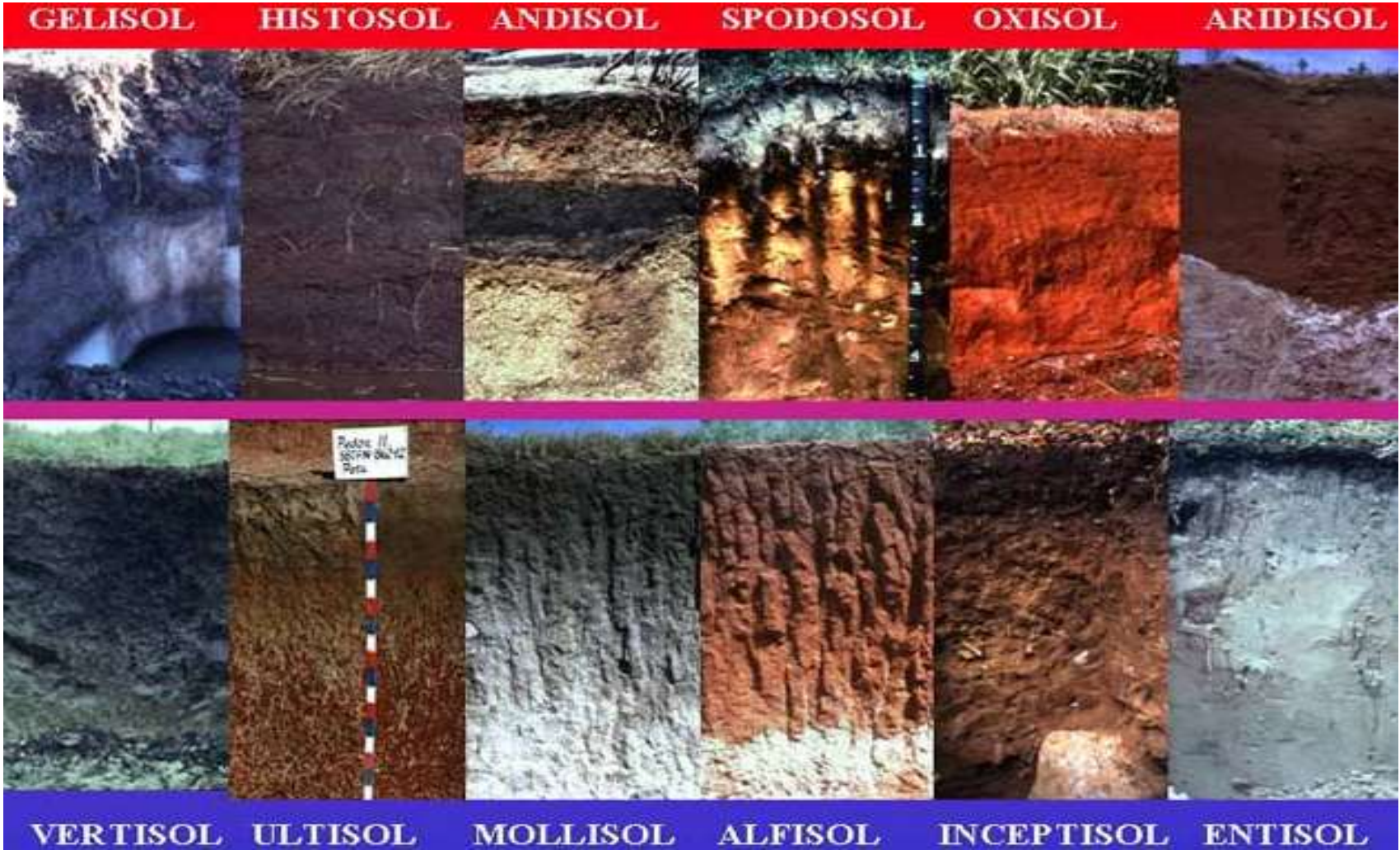
KHGM / 01.01.2005 (x1.000 ha)

Türü	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	TOPLAM
İŞLENEN ARAZİ	4.825	6.041	6.036	4.877	8	3.965	2.301	-	28.053 (%36,0)
Nadaslı Kuru Tarım	1.587	2.802	3.774	3.508	4	2.470	874	-	15.019
Nadasız Kuru Tarım	945	1.696	1.203	769	2	867	754	-	6.236
Sulu Tarım	2.015	1.214	726	256	2	118	23	-	4.354
Bağ	49	72	116	107	0,1	133	90	-	567
Bahçe	179	136	88	72	-	56	32	-	563
Özel Ürünler	52	121	128	165	0,05	321	527	-	1.314
ÇAYIR- MERA ARAZİSİ	149	444	738	1.641	90	4.163	14.280	-	21.505 (%27,6)
Çayır	55	158	99	73	75	48	139	-	647
Mera	94	286	639	1.568	15	4.115	14.141	-	20.858
ORMAN- FUNDALIK	13	179	420	846	28	2.624	19.118	-	23.228 (%29,8)
TARIM DIŞI ARAZİ	98	109	89	61	2	73	138	324	894 (%1,1)
Diğer Araziler	-	-	-	-	-	-	-	3.061	3.061 (%3,9)
SU YÜZEYLERİ	-	-	-	-	-	-	-	1.158	1.158 (%1,5)
TOPLAM	5.085	6.773	7.283	7.425	128	10.825	35.837	4.543	77.899,700
Tüm Alana Oranı %	6,5	8,7	9,3	9,5	0,2	13,9	46,0	5,8	99,9

Arazi Yetenek Sınıflarına Uygun Kullanım Durumu

Türkiye topraklarını tanıyor mu?

Türkiye Topraklarını Tanıyor mu?

Arazi Yetenek Sınıflarına Uygun Kullanım Durumu

Ülkemizde araziler yeteneklerine uygun kullanılıyor mu?

**Arazinin yeteneğine uygun kullanımı ne olmalı?
Toprak koruma projesinde hangi öneriler yapılmalı?**

Arazi Yetenek Sınıflarına Uygun Kullanım Durumu

**Arazinin yeteneğine uygun kullanımı ne olmalı?
Arazi Kullanım Planlaması neyi ifade ediyor?**

Arazi Yetenek Sınıflarına Uygun Kullanım Durumu

**Arazinin yeteneğine uygun kullanımı ne olmalı?
Toprak koruma projesinde hangi öneriler yapılmalı?**

Yeteneklerine Uygun Kullanılmayan Arazinin Sonu: ÇÖL

Arazinin Yeteneklerine Uygun Kullanılma Durumu

Yeteneklerine Uygun Kullanılmayan Arazinin Sonu: ÇÖL

Arazinin Yeteneklerine Uygun Kullanılma Durumu

Yeteneklerine Uygun Kullanılmayan Arazinin Sonu: ÇÖL

**TÜRKİYE'NİN
OTOMOBİLLERİ
BURADA
ÜRETİLİR**

Arazinin Yeteneklerine Uygun Kullanılma Durumu

VI.-VII. sınıf arazi mera olarak mı kullanılmalı?

Yeteneklerine Uygun Kullanılmayan Arazinin Sonu: ÇÖL

**Arazinin yeteneğine uygun kullanımı ne olmalı?
Toprak koruma projesinde hangi öneriler yapılmalı?**

Yeteneklerine Uygun Kullanılmayan Arazinin Sonu: ÇÖL

**Arazinin yeteneğine uygun kullanımı ne olmalı?
Toprak koruma projesinde hangi öneriler yapılmalı?**

Yeteneklerine Uygun Kullanılmayan Arazinin Sonu: ÇÖL

Milliyet Pazartesi 30 Kasım 1998

Bakan torpilli fabrika

CHP: Amerikan şirketine nişasta fabrikası kurmak için arsa tahsisinde 3 bakan seferber oldu

HALİT ORAL - ANKARA

CHP'nin yolsuzluk ve usulsüzlük iddialarını içeren "vay be" dosyalarının en önemlilerinden birini Milliyet ele geçirdi. DSP'li Devlet Bakanı Mustafa Yılmaz ve Kültür Bakanı İsmetihan Talay ile ANAP'lı Bayındırlık ve İskan Bakanı Yaşar Topçu hakkındaki bazı iddiaları içeren dosyanın ayanı. Cargill adlı ABD şirketine nişasta fabrikası için Bursa'da usulsüz arsa tahsis edildiği iddiası oluşturuyor.

CHP yönetiminin önümüzdeki günlerde kamuoyuna açıklayacağı dosyadaki iddialar şöyle: Cargill şirketi, rhangazi'nin Cemlik ve Gürle bölgelerinde 194 bin netrekarelik alanda yaklaşık 15 trilyon liraya mal olacak bir nişasta fabrikası kurmak için 1997'de Bursa Valiliği'ne başvurdu. Bu başvurudan sonra Bursa Kültür ve Tabiat Anıtlarını Koruma Kurulu'nca oruma alanı ilan edilen bölgenin statüsüyle ilgili değişiklik gündeme geldi.

Rapor zorunluluğu kalktı

Çevre Bakanlığı 23 Haziran 1997'de çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) yönetmeliğinde değişiklik yaparak, tarımsal amaçlı için ÇED raporu hazırlanması zorunluluğunu kaldırdı. Hükümet de 9 Aralık 1997 tarih ve 97 / T - 89 sayılı Yüksek İnceleme Kurulu kararıyla tesis yapılacak arseli, yatırım kuruluşu olarak kabul etti. Bu gelişmeler yöre halkının tepkisine neden olurken, DSP Bursa milletvekilleri Avdık Korkmaz ve Ali Rahmi Beyrelliyle stül

İşin yargıya intikalinden sonra ise ilgili gelişmeler yaşanmaya başladı. Tarım alanlarının tarım dışı amaçla kullanılmasına ilişkin yönetmelik bir günde değişti. İddialara göre, yönetmeliğin değişmesine karşı çıkan ANAP'lı Tarım Bakanı Mustafa Taşar, topu DSP'li Devlet Bakanı Mustafa Yılmaz'a attı. Yetkisini devretmesinin mümkün olmadığı belirtilen Taşar, 25 Ağustos 1998'de yönetmeliğin uygulama yetkisini Yılmaz'a aktardı. Bir gün sonra yönetmelikte değişiklik yapan Yılmaz ise "tarım arazisinin kullanılmasında sakınca olmadığı" hükmünü getirerek adeta Cargill'in yapacağı yatırımı tarif etti. Ancak aceleyle yanlış maddeler değiştirilirken, tesis yapılacak arazinin sulu tarım arazisi olarak görünmesine karşılık "Yağsı bağlı tarım arazileri verilebilir" hükmü getirildi. Bir günde gerçekleşen yönetmelik değişikliğinin ardından Bayındırlık ve İskan Bakanı Yaşar Topçu'nun girişimi gündeme geldi. 19 Ocak 1998'de Bursa 1 / 100.000 ölçekli 2020 yılı metropolitan alan planını onaylayan Topçu, dava açıldıktan ve yönetmelik değiştikten sonra planı değiştirerek "tarım alanı" ifadesini "tarımsal sanayi"ye çevirdi.

Bu trafik Kültür Bakanlığı da katılırken, Bursa Koruma Kurulu, mahkemeye gönderdiği yanıtta, plan değişikliğinin yanlışlığını vurguladı. Bursa Koruma Kurulu Başkanı Yalçın Kurt, bir gün sonra mahkemeye başvurarak yeni bir değerlendirme yapacaklarını bildirdi. 13 Ağustos 1998'de toplanan kurul, üniversitelerden hidrojeoloji raporu istemesini kararlaştırdı. Bu trafik sürerken, 17 Haziran 1998'de Cargill şirketine vasa

Amerikan Cargill şirketinin, Orhangazi'de nişasta fabrikası kurmak için başvuruda bulunduğu ve koruma alanı ilan edilen bölgenin statüsünü değiştirmek için "tarımsal sanayi" için ÇED raporu hazırlanması zorunluluğunu kaldırdı.

DSP Bursa milletvekilleri Hayati Korkmaz ve Ali Rahmi Beyrelli'yle sivil toplum örgütleri şirkete tahsis edilen yerde ilgili planı iptal için dava açtı.

Yatırım kararı için tarım alanlarının tarım dışı amaçla kullanılmasına ilişkin yönetmeliğin değişmesi gerekiyordu.

Değişikliğe karşı çıkan ANAP'lı Tarım Bakanı Mustafa Taşar, devretme hakkı olmamasına rağmen yetkisini DSP'li Devlet Bakanı Mustafa Yılmaz'a aktardı.

Bir gün sonra yönetmelikte değişiklik yapan Yılmaz "tarım arazisinin kullanılmasında sakınca olmadığı" hükmünü getirerek adeta Cargill'in yapacağı yatırımı tarif etti.

Ancak aceleyle yanlış maddeler değiştirildi. Tesis yapılacak arazinin sulu tarım arazi olarak görünmesine karşılık "Yağsı bağlı tarım arazileri verilebilir" hükmü getirildi.

Bayındırlık ve İskan Bakanı Yaşar Topçu yönetmelik değiştikten sonra 2020 yılı metropolitan planını değiştirerek "tarım alanı" ifadesini "tarımsal sanayi"ye çevirdi.

Bursa Koruma Kurulu, mahkemeye gönderdiği yanıtta, plan değişikliğinin yanlışlığını vurguladı. İsmetihan Talay'a bağlı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü Kemal Soyer Bursa Koruma Kurulu'na yazı göndererek konunun yeniden değerlendirilmesini istedi.

Bursa Koruma Kurulu Başkanı Yalçın Kurt, bir gün sonra mahkemeye başvurarak yeni bir değerlendirme yapacaklarını bildirdi. Toplanan kurul, üniversitelerden hidrojeoloji raporu istemesini kararlaştırdı.

17 Haziran 1998'de Cargill şirketine vasa

M. Taşar

M. Yılmaz

Y. Topçu

Toprak koruma projesinde öneriler var mıdır?

Yeteneklerine Uygun Kullanılmayan Arazinin Sonu: ÇÖL

Yeteneklerine Uygun Kullanılmayan Arazinin Sonu: YIKIM-ÖLÜM

Fay hattı üzerindeki ovalardaki Toprak Koruma Projesinde hangi öneriler yapılmalı?

Yeteneklerine Uygun Kullanılmayan Arazinin Sonu: ÇÖL

Toprak koruma projesinde hangi öneriler yapılmalı?

Arazinin Yeteneklerine Uygun Kullanılma Durumu

**Arazinin Yeteneğine Uygun Kullanılma Olanığı Varken
Çözüm Bulmalı !**

Arazi Yetenek Sınıflamasına Uygun Kullanılma

- Araziyi yeteneğine uygun kullanma
- Arazi yeteneğine uygun kullanıma dönüştürme
- Her türlü araziyi kullanırken toprak koruma önlemi alma

Arazinin Yeteneklerine Uygun Kullanılmayı Bekleyen Bir Arazi

VI. – VII. SINIF

III. – IV. SINIF

I. – II. SINIF

Arazi Yetenek Sınıflamasına Uygun Kullanılma

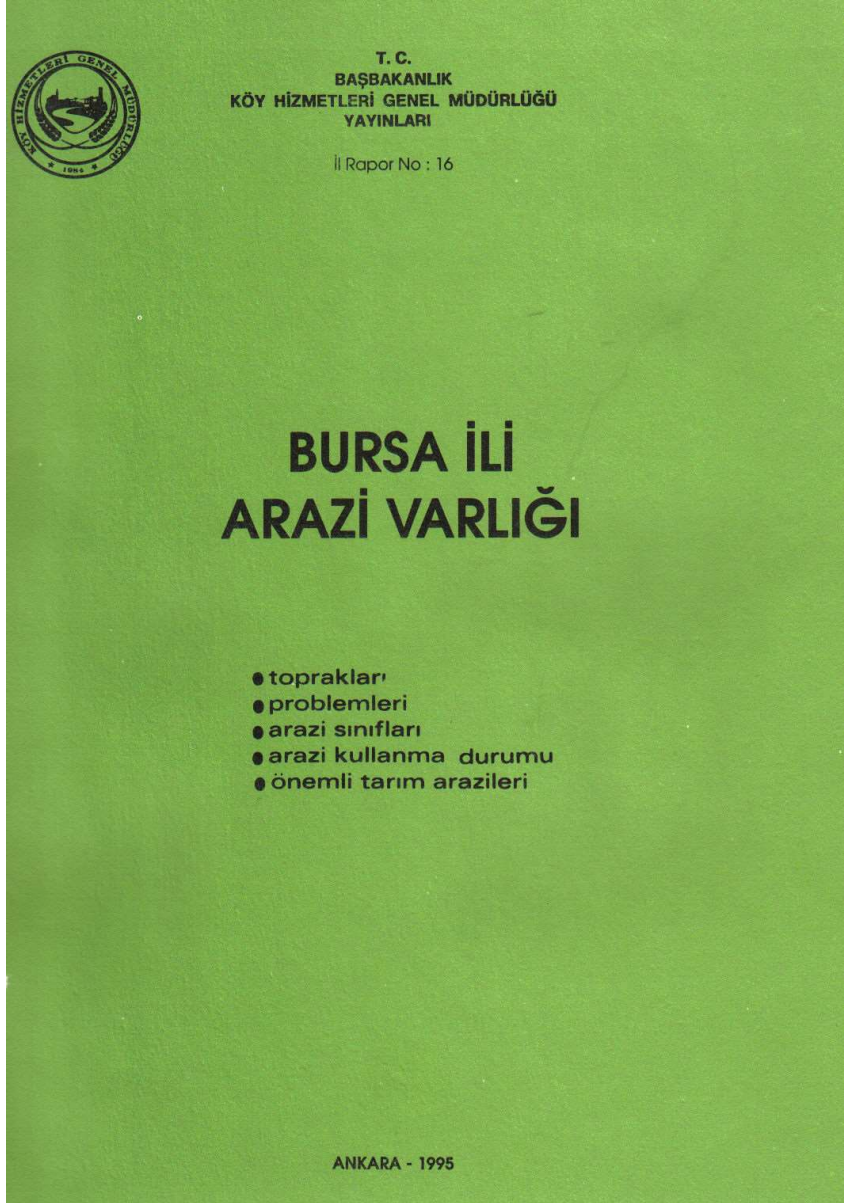
Tarım dışı amaçlı kullanım tek sorun değil!...

Arazi Yetenek Sınıflamasına Uygun Kullanılma

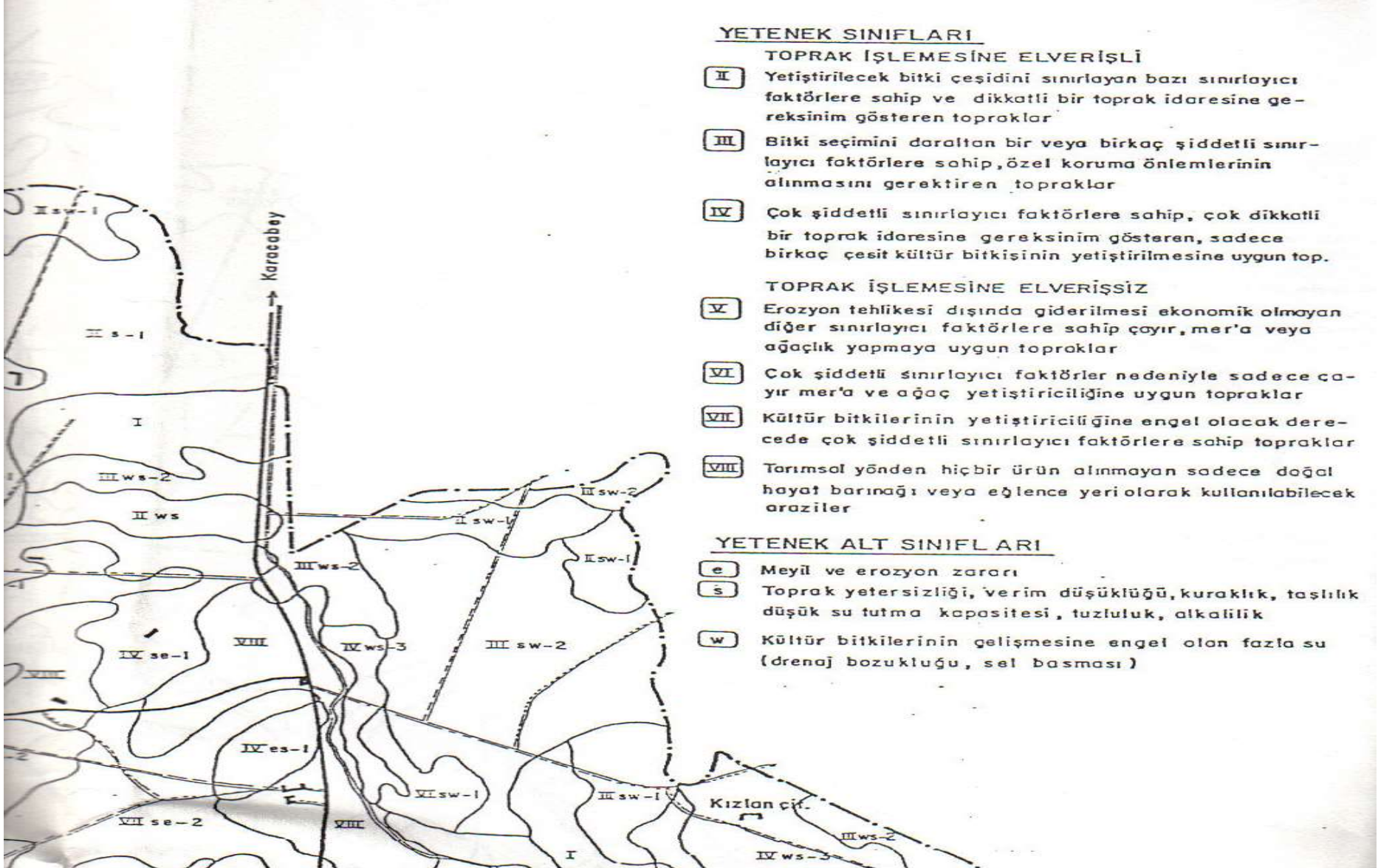

Arazi yeteneğine uygun kullanımlar arası dönüşüm gerekli

Yeteneklerine Uygun Kullanılmayan Arazinin Sonu: YIKIM-ÖLÜM

Arazinin Yeteneklerine Uygun Kullanılma Önerileri

Arazinin Yeteneklerine Uygun Kullanılma Önerileri

AMENAJMAN BİRİM TANIMLARI VE KORUYUCU ÖNLEMLER (ÖZET)
MANAGEMENT UNIT DESCRIPTIONS AND PROTECTIVE MEASURES (SUMMARY)

KULLANMA= K Kuru (İşlemeli) tarım (Cultivated)
M Otlak Range
F Çalı-funda Bush
O Orman Forest

Birim Kodu	Amen. Birimi	Alan Hektar	Birim Tanımları			Öbür Özellikler Other Properties	Baskın Kullanma Dominant Use	Koruyucu Önlemler Protective Measures
			Eğim Slope %	Toprak derinliği Depth cm.	Aşınım derecesi Erosion			
YÜZLÜK ARAZİ TOPLAKLARI UPLAND SOİLS								
1A	1	1 538 676	0-2	90 +	Yok Yada Hafif		K	Önlem gerekmez
	2	837 156	0-2	50-90	Hafif		K	Aykırı sürüm
1B	3	229 293	0-2	50-20	Hafif		K	Aykırı sürüm
	4	81 622	0-2	50-20	Orta	Taşlı	K,M	Aykırı sürüm, taş temizleme(K)
	5	93 946	0-2	20-	Orta		K,M,F	Riperleme, aykırı sürüm (K)
2A	6	1 380 801	2-6	90 +	Hafif		K	Aykırı sürüm
	7	538 765	2-6	90 +	Orta		K	Şeritsel ekim, sekileme yapılabilir.
2B	8	539 140	2-6	90-50	Hafif		K	Şeritsel ekim, sekileme yapılabilir.
	9	1 167 698	2-6	90-50	Orta		K	Sekileme, tarla sekileri
	10	318 076	2-6	90-50	Orta	Taşlı	K,M	Sekileme, taş temizleme (K) Taş temizleme ve konturadizme(M)
2C	11	1 801 328	2-6	50-20	Orta		K	Sekileme, toprak derinliğine dikkat
	12	474 330	2-6	50-20	Orta	Taşlı	K,M	Sekileme, taş temizleme (K) Taş temizleme ve kontura dizme (M)
	13	252 303	2-6	20-	Orta-şiddetli		K,M	Riperleme, uygunsa sekileme(K) örtü geliştirme (M)
	14	250 056	2-6	20-	Orta şiddetli	Taşlı	M,K	Riperleme, taş temizleme, örtü geliştirme (M) Riperleme, taş temizleme (K)
3A	15	630 035	6-12	90 +	Orta		K	Şeritsel ekim, yahut sekileme
	16	3 258 990	6-12	90-50	Orta		K	Sekileme
	17	596 289	6-12	90-50	Orta	Taşlı	M,K	Sekileme, taş temizleme (M,K) örtü geliştirme (M)
3B	18	1 662 142	6-12	50-20	Orta		K	Sekileme, toprak derinliğine dikkat (K) Riperleme ve örtü geliştirme(M,F)
	19	420 836	6-12	50-20	Orta	Taşlı	M,O,K	Taş temizleme ve kontura dizme (M,O) Sekileme ve taş temizleme
	20	1 451 473	6-12	50-20	Şiddetli		K	Sekileme (olabilirse)
	21	826 682	6-12	50-20	Şiddetli	Taşlı	K,M	Sekileme ve taş temizleme (K) Taş temizleme, örtü geliştirme (M)
3C	22	352 333	6-12	20-	Şiddetli	Kurak zon	M,K	Aykırı karık, örtü geliştirme(M) Otlaka dönüştürme (K)
	23	480 748	6-12	20-	Şiddetli	Taşlı, kurak	M	Taş temizleme ve örtü geliştirme
	24	294 944	6-12	20-	Şiddetli	Nemli zon	K,O	Ormana dönüştürmek (K) örtü geliştirme (O,F)
	25	539 781	6-12	20-	Şiddetli	Taşlı	O,M	Taş temizleme, örtü geliştirme

Arazinin Yeteneklerine Uygun Kullanılma Önerileri

4A	26	1.177 876	12-20	90-50	Orta		K	Sekileme
	27	311 858	12-20	90-50	Orta	Taşlı	M,K	Taş temizleme, örtü geliştirme Sekileme, taş temizleme (K)
4B	28	727 205	12-20	50-20	Orta		K	Sekileme, olabilirse örtü gel (M,F)
	29	471 245	12-20	50-20	Orta	Taşlı	M	Taş temizleme, örtü geliştirme Otlak ve ormana dönüştürme(K)
	30	2 931 323	12-20	50-20	Şiddetli		K,M,O	Olabilirse sekileme (K)
	31	2 027 911	12-20	50-20	Şiddetli	Taşlı	M,O,K	Taş temizleme, örtü geliştirme Sekileme, taş temizleme (K)
4C	32	70 388	12-20	50-20	Çok şiddetli	Kurak	M,K	Aykırı karık, örtü geliştirme Otlaka dönüştürme (K)
	33	109 229	12-20	50-20	Çok şiddetli	Taşlı, nemli	M	Taş temizleme, örtü geliştirme Ormana dönüştürme (K)
	34	398 080	12-20	20-	Şiddetli	Kurak	M	Aykırı karık, örtü geliştirme Otlaka dönüştürme (K)
	35	472 488	12-20	20-	Şiddetli	Taşlı, kurak	M	Taş temizleme, örtü geliştirme
	36	118 961	12-20	20-	Çok Şiddetli	Kurak	M	Koruma ve örtü geliştirme
	37	254 174	12-20	20-	Çok şiddetli	Taşlı, kurak	M	Taş temizleme, koruma ve geli tirme
	38	674 728	12-20	20-	Şiddetli	Nemli	O,M,K	Örtü geliştirme (M,F) Ormana dönüştürme (K)
	39	771 762	12-20	20-	Şiddetli	Taşlı, nemli	O,M	Taş temizleme ve örtü gelişt me
	40	230 369	12-20	20-	Çok şiddetli	Taşlı, nemli	O,M	Taş temizleme, koruma ve örtü geliştirme
	5A	41	350 745	20-30	90-50	Orta- şiddetli		O,K
42		188 232	20-30	50-20	Orta	Nemli	O,K	Sekileme ve örtü geliştirme(Sekileme (K) olamıyorsa orman dönüştürme
43		564 600	20-30	50-20	Şiddetli	Kurak	M	Aykırı karık ve örtü geliştiri
44		993 471	20-30	50-20	Şiddetli	Taşlı kurak	M	Taş temizleme ve örtü gelişt me (M)
45		929 418	20-30	50-20	Şiddetli	Nemli	O,K	Sekileme, örtü geliştirme (F) Ormana dönüştürme (K)
46		2 472 115	20-30	50-20	Şiddetli	Taşlı, nemli	O,K	Taş temizleme ve örtü gelişt me (F) Ormana dönüştürme (K)
5B	47	173 541	20-30	50-20	Çok şiddetli	Taşlı, kurak	M	Koruma ve örtü geliştirme
	48	431 807	20-30	50-20	Çok şiddetli	Taşlı, nemli	M,O	Koruma ve örtü geliştirme
	49	1 202 185	20-30	20-	Şiddetli	Taşlı, nemli	M	Koruma ve örtü geliştirme
	50	3 539 509	20-30	20-	Şiddetli	Taşlı, nemli	O	Koruma ve örtü geliştirme Ormana dönüştürme (K)
	51	824 766	20-30	20-	Çok şiddetli	Taşlı, nemli	M	Koruma ve kısıtlı kullanıma
	52	1 698 477	20-30	20-	Çok şiddetli	Taşlı, nemli	O,M	Koruma ve kısıtlı kullanıma Ormana dönüştürme
6A	53	625 432	30 +	50-20	Şiddetli	Taşlı, nemli	M	Koruma ve örtü geliştirme
	54	2 839 069	30 +	50-20	Şiddetli	Nemli	O,M	Koruma ve örtü geliştirme
	55	533 498	30 +	50-20	Çok Şiddetli	Taşlı, nemli	O,M	Koruma ve örtü geliştirme

Arazi Yetenek Sınıflamasına Uygun Kullanılma

Yeteneklerine Uygun Kullanılmayan Arazinin Sonu: ÇÖL

Arazi Yetenek Sınıflamasına Uygun Kullanılma

Temel İlke

Her toprağın doğal niteliklerinin ve yeteneklerinin gözetilerek kullanılması

Çözüm

Arazi yeteneğine uygun kullanma
Araziyi yeteneğine uygun kullanıma dönüştürme
Araziyi kullanırken önlem alma